

vil være gældende for lønmodtagere, der ved kontrakt med forsvaret stiller sig til rådighed for FN-tjeneste mv. Dette betyder, at de pågældende har ret til fravær, og at de ikke kan afskediges, fordi de udnytter retten til fravær.

Til § 5

Bestemmelsen skal sikre uddannelsessøgende, der stiller sig til rådighed for FN-tjeneste mv., en tilsvarende adgang til orlov som den, der gælder for lønmodtagere. Personkredsen, der vil få adgang til fravær fra uddannelsen, vil først og fremmest være personel, der ved kontrakt med forsvaret har stillet sig til rådighed for FN-tjeneste mv. Der forudses endvidere behov for udsendelse af særlige specialister, fx tolke mfl., der indgår aftale om udsendelse til FN-tjeneste mv. uden forudgående rådighedskontrakt. Sådanne specialister samt personel, der udsendes efter de hidtidige ordninger, er ligeledes omfattet af bestemmelsen.

De uddannelser og den undervisning, der er omfattet af bestemmelsen, er uddannelser og undervisning, som er oprettet ved eller i henhold til lov inden for Undervisningsministeriets område. Desuden vil det fremover være en betingelse for at godkende private uddannelser som støtteberettigede til statens uddannelsesstøtte, at udbyderne af uddannelserne accepterer at være omfattet af denne fraværsordning.

I en række uddannelser indgår der praktikuddannelse og andre former for praktikophold både med og uden løn. Disse former for praktikuddannelse er en integreret del af uddannelsen, og derfor bør der være samme adgang for fravær som i den øvrige del af uddannelsen, men der vil selvfølgelig ikke blive betalt løn i fraværperioder. I de egentlige vekseluddannelser med uddannelsesaftale, hvor der veksles mellem skoleundervisning og praktikuddannelse, som erhvervsuddannelserne og landbrugsuddannelserne, har uddannelsen imidlertid i den grad karakter af et sædvanligt ansættelsesforhold, at de bør følge de almindelige regler for lønmodtagere, og derfor foreslås reglerne i lov om værnepligtsorlov i stedet anvendt, jf. stk. 5. Fravær fra eventuelle skoleophold under orlovsperioden vil som udgangspunkt være lovligt fravær, og opnåelse af orlov i medfør af loven om værnepligtsorlov medfører, at virksomheden ikke vil kunne opsige eleven som følge af fraværet på grund af FN-tjeneste mv., og at eleven vil have ret til at genoptage praktikforholdet og dermed uddannelsesforløbet, når orloven udløber. For så vidt angår de grundlæggende social-

og sundhedsuddannelser inden for bistands-, pleje- og omsorgsområdet, der også er vekseluddannelser med uddannelsesaftale, gælder der det særlige forhold, at uddannelsesaftalen altid vil være indgået med en offentlig myndighed, og derfor foreslås det, at disse uddannelser følger adgangen til fravær efter denne bestemmelse.

Til stk. 2 og 3

Fraværsordningen foreslås gennemført sådan, at de uddannelsessøgende sideløbende med deres uddannelse eller undervisning kan deltage i øvelser o.lign. i op til en måned af undervisningsåret. Hvor der derimod bliver tale om egentlige udsendelser i typisk et halvt år ad gangen, får den uddannelsessøgende mulighed for orlov fra uddannelsen eller tilsagn om optagelse på et senere tidspunkt, hvis uddannelsen eller undervisningen endnu ikke er begyndt. Tildelt voksenuddannelsesstøtte vil blive suspenderet indtil genoptagelsen af uddannelsen eller undervisningen.

Efter endt orlov har den uddannelsessøgende adgang til at vende tilbage til uddannelsen, hvis den fortsat udbydes af institutionen. Hvis uddannelsesordningen i mellemtiden er ændret, og den uddannelsessøgende ikke kan tilbydes eventuelle overgangsordninger, må den uddannelsessøgende indplaceres bedst muligt efter den nye uddannelsesordning. Det er uddannelsesinstitutionen, der har den endelige afgørelse af, hvor i uddannelsesforløbet den uddannelsessøgende skal begynde igen. Dette gælder også for praktikuddannelse. Denne afgørelse indeholder en pædagogisk vurdering, idet der som nævnt kan være startet ny uddannelsesordning. Desuden kan det være hensigtsmæssigt, at den uddannelsessøgende følger uddannelseselementer igen, som blev afbrudt som følge af udsendelsen, eller omvendt, at den uddannelsessøgende placeres længere henne i forløbet, hvis den uddannelsessøgende fx har fulgt fjernundervisning under udsendelsen.

Til stk. 4

Til visse uddannelses- og undervisningsforløb er der knyttet deltagerbetaling, fx kan højskoleophold uden elevstøtte koste ca. 6.000 kr. om måneden. Det vil være et negativt incitament til udsendelse, hvis den uddannelsessøgende fortsat skulle betale for et sådant ophold, som man ikke kan følge på grund af udsendelsen.

Derfor foreslås der indført en ret til framelding sådan, at den uddannelsessøgende kan få tilbagebetalt den del af deltagerbetalingen, der ikke er